

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ERASMUS

Υλικό από το Επιμορφωτικό Σεμινάριο: «Συναισθηματική νοημοσύνη και δεξιότητες συμβουλευτικής για τον εκπαιδευτικό, το σχολικό και εκπαιδευτικό προσωπικό ενηλίκων» («Emotional intelligence and coaching skills for teacher, school and adult education staff»), το οποίο διοργάνωσε ο φορέας επιμόρφωσης ERASMUS LEARNING ACADEMY (ELA) και το παρακολούθησαν στην Ιταλία, τον Ιούλιο του 2022 οι καθηγήτριες Στέλλα Λυκογιαννάκη και Μαρία Μίλκα.

Δίνοντας και λαμβάνοντας ανατροφοδότηση

➤ Γιατί να χρησιμοποιήσετε την ανατροφοδότηση;

Μία πράξη καλοσύνης, όχι τιμωρίας

- Είναι επιτακτική ανάγκη να συμμετέχετε στη διαδικασία ανατροφοδότησης με συναισθηματικά ισορροπημένο ή θετικό πνεύμα.

- Μην κάνετε ποτέ το λάθος να παρέχετε ανατροφοδότηση εν θερμώ, δεν θα είναι ισορροπημένη ούτε εποικοδομητική. Μπορεί να πεις κάτι για το οποίο αργότερα θα μετανιώσεις.

➤ Γιατί να χρησιμοποιήσετε την ανατροφοδότηση;

Συνεχής βελτίωση

- Αν χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά, η ανατροφοδότηση προσφέρει μια θετική ενίσχυση της καλής συμπεριφοράς:

- Δείξτε προσωπική επίγνωση

- Ζητήστε εποικοδομητική κριτική

ο Ενεργήστε βάσει της εποικοδομητικής κριτικής

➤ **Το να μην ζητάς ανατροφοδότηση σημαίνει...;**

- Δεν σε νοιάζει τι πιστεύουν οι άλλοι;
- Πιστεύετε ότι ο εαυτός σας είναι ανώτερος από τους άλλους;
- Είσαι τέλειος από κάθε άποψη;

➤ **Αγωνίζεσαι ή εγκαταλείπεις;**

- ένστικτα μάχης ή φυγής > αρχέγονες ισχυρές αντιδράσεις στον κίνδυνο
- Για να είναι αποτελεσματική, η διαδικασία ανατροφοδότησης πρέπει να αποφύγει και τις δύο αυτές αρχέγονες αντιδράσεις, διαφορετικά όποια μηνύματα διαβιβάζονται θα ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΝΤΑΙ

➤ **Πότε απορρίπτουμε την πηγή της ανατροφοδότησης ;**

Κάποιος που δεν συμπαθεί, δεν σέβεται, δεν σε συμπαθεί, θέλει να σου συμβούν μόνο άσχημα πράγματα... δεν μπορεί ρεαλιστικά να προσφέρει χρήσιμη ανατροφοδότηση.

➤ **Τυπολογίες της ανατροφοδότησης**

- 2 κύριοι τύποι ανατροφοδότησης (1996, Pat Tunstall and Caroline Gipps)
- ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ
- ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

➤ Αξιολογική ανατροφοδότηση

Η αξιολογική ανατροφοδότηση περιλαμβάνει μια αξιολόγηση από τον δάσκαλο που βασίζεται σε έμμεσους ή ρητούς κανόνες.

Μπορεί να έχει τη μορφή:

Έγκριση: «Αυτό είναι ένα καλό δοκίμιο», «Καλά τα πηγές».

Αποδοκιμασία: «Αυτό δεν είναι αρκετά καλό».

Ανταμοιβή: Χρυσά αστέρια

Τιμωρία: «Γράψε το ξανά».

- Η έμφαση στην αξιολογική ανατροφοδότηση μπορεί να επηρεάσει το πώς αισθάνονται οι μαθητές για τον εαυτό τους.
- Μπορεί να κάνει τους καλούς μαθητές να νιώσουν καλύτερα...
- ... και τους λιγότερο ικανούς μαθητές να νιώσουν χειρότερα (και πιο σίγουρους ότι δεν θα μπορέσουν ποτέ να πετύχουν!)

➤ Περιγραφική ανατροφοδότηση

Η περιγραφική ανατροφοδότηση εστιάζει σε ταυτοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα και κάνει συγκεκριμένη αναφορά στα επιτεύγματα του μαθητή. Στοχεύει στη βελτίωση.

Ένα παράδειγμα περιγραφικής ανατροφοδότησης:

«Αυτή είναι μια καλή εισαγωγή γιατί έχεις καλύψει τα κύρια σημεία που συζητήσαμε στην αρχή. Τώρα σε ποια σημεία πιστεύεις ότι πρέπει να επεκταθείς;»

- **Ελέγξτε την επάρκεια της ανατροφοδότησης**
  - «Ξέρεις τι να κάνεις μετά;»
  - "Αρκεί αυτή η βοήθεια;"
  - «Τι θα κάνεις αν ξανακολλήσεις;»

➤ **Συζητήστε με την ομάδα σας**

- Παρέχετε/Δίνετε συνήθως ανατροφοδότηση στους μαθητές σας;
- Γνωρίζετε τη διαφορά μεταξύ των δύο τύπων ανατροφοδότησης;
- Ποιούς από τους δύο χρησιμοποιείτε συνήθως; Γιατί;
- Νομίζετε ότι θα χρησιμοποιείτε πιο συχνά περιγραφική ανατροφοδότηση τώρα;

➤ **Χαρακτηριστικά Αποτελεσματικής Ανατροφοδότησης**

- Κατευθύνει την προσοχή στην επιδιωκόμενη μάθηση, δείχνοντας τα δυνατά σημεία και προσφέροντας συγκεκριμένες προτάσεις που θα οδηγήσουν στη βελτίωση
- Συμβαίνει κατά τη διάρκεια της μάθησης, όσο υπάρχει ακόμη χρόνος για παρέμβαση
- Απευθύνεται σε όσα γνωρίζει ο μαθητής.
- Δεν σκέφτεται για τον μαθητή
- Οι διορθώσεις περιορίζονται στο ποσοστό που μπορεί ο κάθε μαθητής να παρέμβει

➤ **Αποτελεσματικά στοιχεία Ανατροφοδότησης**

- **ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ**, στην ακεραιότητα του ατόμου και στην ίδια τη διαδικασία
- **ΑΣΦΑΛΗΣ και ΜΗ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΗ**, μακριά από το πλήθος
- **ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ**, οι συνομιλίες παραμένουν κεκλεισμένων των θυρών
- **ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ**, χρήση συγκεκριμένων παραδειγμάτων (σημειώσεις)
- **ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ**, αποφύγετε τις έντονες/οξυμένες συναισθηματικές καταστάσεις

Το σάντουιτς Ανατροφοδότησης

- Ανοιχτά αυτιά, θετική γλώσσα του σώματος και ζεστή καρδιά
- Είστε συναισθηματικά έτοιμος;
- Επιλέξτε μια κατάλληλη τοποθεσία (απομονωμένη και ήσυχη).
- Κλείστε το τηλέφωνο και το tablet σας.
- Αποφύγετε χώρους «εξουσίας» (π.χ. γραφείο διευθυντή)

Το σάντουιτς Ανατροφοδότησης

ΨΩΜΑΚΙ: Σπάστε τον πάγο, δημιουργήστε καλές σχέσεις

- Χρησιμοποιήστε θετικά, συγκεκριμένα παραδείγματα (πιθανώς τουλάχιστον 3)
- Αποφύγετε τις γενικεύσεις, γίνετε συγκεκριμένοι
- Με ειλικρίνεια επαναεπιβεβαιώστε τα θετικά
- Χρησιμοποιήστε δυνατά παραδείγματα (από σημειώσεις)

ΚΡΕΑΣ: το κλειδί για την αλλαγή

- Δύσκολα θέματα, χρησιμοποιήστε ένα ανεστραμμένο άνοιγμα.
"Ποια είναι η γνώμη σας για...;"
- Να είστε πραγματιστές, να αποφεύγετε τη γνώμη ή τα συναισθήματα
- Να είστε λακωνικοί. Δώστε παραδείγματα.

ΨΩΜΑΚΙ: κλείστε με κάτι θετικό

- Να είσαι αληθινός, αυθεντικός. Περισσότερα παραδείγματα
- Επιδιώξτε τα ειλικρινή σχόλια
- Τελειώστε με πολύ θετικό πνεύμα

"Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντιστακτά τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό."